

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

3. Hanc viam sollicitè indagandam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Consideratio III. de Aeternitate.

quem corporis voluptati deditissimum, deducamus ad succensum & flammis tumultuantem furnum, & ex eo hunc in modum quaeramus: Quantum tibi voluptatis deposcis pro eo, ut in hoc furno diem unum nudus consumas? respondebit indubie: Non totum ego mundum, non omnes mundi voluptates mercede vel dono ferrem, ut in his flammis diem unum torqueri me permitterem. At paciscamur ulterius: Quid praemii petis, & medium dumtaxat diem in hoc igne duras? Pone, dicit, quidquid velis deliciarum & pretii, tantis ego tormentis hoc non emo. At ut conveniamus tandem: Quid praemii postulas aut voluptatis, & ardentem hunc clibanum ingrederis, in eoque vel horam unicam perferas? respondebit utique: Da quidquid petere possit vel avarissimus, vel impudentissimus, comparandum id non est cum unius horae infandis ejulcemodi ustulationibus, & doloribus. Quod si recte rationique congruenter responderit, qui sit, o Deus, quod ob lucrum exiguum & vile, ob honorem fallacem & fugitivum, voluptatem spurcam & non longam, & tam multum parvi pendatur supplicium aeternum? ut horam unam in ignibus sisus, persuaderi nobis non potest, postea in praemium terrarum orbe; & aeternis inferorum ignes non formidamus, modò vel lucrum inviter, vel honor ardeat, vel alliciat voluptas. Meliora, inquit, spero, & infinita Dei bonitas non tam male ominari me jubet de futuris & aeternis. Ita loqui solemus, nec impia haec verba sunt, sed facta reclamant. Temerarium hoc est & nimis periculosum, vitam in vitiis traducere, & aeternitatem inter beatos expectare. Ad damnationem satis est vel unicum peccatum. An nescis quid Christus comminatur? Qui dixerit fratri suo fratri, reus erit gehennae ignis. An nescis quid Christus prohibeat? Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam machatus est eam in corde suo. An nescis quid Christus praemoneat? Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum calorum, sed qui facit voluntatem patris mei qui in caelis est. An nescis, quam multos Christus foras excludat? Qui diligit patrem aut matrem plus quam me non est me dignus; & qui non accipit crucem suam & sequitur me, non est me dignus. An nescis, quam aperte & scido illud ingerat? Multi sunt vocati, pauci vero electi, PAUCI, PAUCI. An nescis, quoties ad vitam emendationem hortetur? Nisi conversi fueritis & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum calorum. Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum & projice abs te, bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel claudum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem aeternum. Si poenitentiam non habueritis, omnes similiter peribitis. Et addit: Contendite intrare per angustam portam; quia multi, quam aperte quaerit intrare & non poterunt. An nescis etiam, quam explicate D. Paulus recenscat ea omnia, quae beatam aeternitatem intercludunt? Manifesta sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, emulationes, ira, rixae, dissensiones, sectae, invidia, homicidia, ebrietates, commessationes, & his similia, quae praedico vobis, sicut praedixi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Quod si quis vel unius ex enumeratis conscientis sibi est, necita dolet ut modum omnem exquirat illius peccati deinceps vitandi; interea verò vanissimum illud SPERO, SPERO, sibi ipse occent; hujus spes nulla est, sed mera temeritas. Periculum adire plagarum & verberum, tolerabile malum est: ceterum aut mille florenos incertae aleae committere, non summa jactura est: caput & vitam in discrimine conicere, non maximum damnum est: at verò salutem cum corporis tum animi aeternam periculum tanto exponere, adeo in incertum vivere, verbis sperare, factis huic spei contraria facere, hoc omnium malorum supremum malum est, hoc summa jactura, hoc damnum verè maximum: hoc audacia & temeritas perniciosissima, hoc stultitia & dementia extrema. Intelligite hac qui obliviscimini.

A scimini Deum: Ne quando rapiat, & non sit qui eripiat.

Psalm. 49.

III. Hanc viam sollicitè esse indagandam.

Deo nullus sit Christiani sanguinis homo, qui non saepius seipsum aliisque, quos Dei loco habet, interroget: Quid faciam ut beatam aeternitatem consequar? istane vera est via, quae eo ad illam, quam quero, Aeternitatem operis quidem aliquid facio, sed illud quantillum est quaque exiguum? aspiro quidem gaudia immortalia & aeterna, sed num haec opera mea adeo paucata, adeo languida & frigida praemio digna sunt aeterno? pervenire quidem ad portum cupio, sed viam horreo paulò molestiorem, cum tamen ea via ad caelum sit tutissima & optima, quae asperissima & angustissima. Haec oris divini Veritas pronuntiat, clamat Christus, & monet: Intrate per angustam portam, quia lata porta & spatiosa via est, quae ducit ad perditionem, & multi sunt (heu multi sunt) qui intrant per eam. Quam angusta porta, & arcta via est, quae ducit ad vitam, & pauci sunt (heu pauci sunt) qui inveniunt eam. Nec clamare desinit, aut mone- re: Contendite intrare per angustam portam, quia multi dico vobis, quærent intrare & non poterunt. O quam formidandum atque tremendum est illud, MVLTI, & illud PAVCI! interea miseri & in rem aeternam nimis temerarii fallimus nosmet, & in PAVCIS illis caelo adnumerandos, nescio an speremus nos, an somniamus? Utinam dum dies sunt salutis & tempus acceptabile, attentiores oculum in Aeternitatem subinde emittamus, atque hunc in modum nobiscum ipsi ratiocinemur: quid tandem est hoc omne quod ego patior, aut alios pati conspicio, quid est hoc totum ad Aeternitatem? imò si cum D. Paulo enumerare possum tot labores & pericula quae exantlavit ipse, atque iis, quae ad Corinthios, literis recensuit: si famam, sitimque, si graves inimicitias injurias, si morbos & egestatem tolerem, imò si cum Paulo lapidibus infernar, si virgis caedar, si naufrager; quid haec omnia ad supplicia aeterna? In omnibus igitur adversis rebus cogitandum mihi erit: Omnis consummatio is vidi finem.

Via inspicienda, si ducat ad aeternitatem.

Via ad caelum tutissima quæ?

Matt. 7.

Luc. 13: Formidandum est illud, PAUCI, & illud Multi.

Psalm. 118.

Daniel vates multis recensitis calamitatibus subdit: & hoc usque ad tempus. Ubi, ubi estis ærumnosi, afflicti, calamitosi, quid vestris vos lacrymis sepelitis, quid per vanos impatientiae questus vitam nobis omnem acerbam redditis? solatium habetis, & ingens, ab ipso tempore. Diverse vos calamitates exercent? ne despondere animum: erit hoc solummodo usque ad tempus. Contumeliae vos lacerant, injuria fatigant, mala plurima perturbant? lamenta mittite, erunt haec omnia non nisi usque ad tempus; non usque ad infinita saecula vestri sese gemitus extendent: ad exiguum tempus stillabunt lacrymae, non aeterna ducetis suspiria, brevi dolore perfungetur, ad immortalem felicitatem transitori, clarissime id affirmat Ecclesiasticus: Usque in tempus sustinebit patiens, & postea redditio jucunditatis; Sed & vos, o beatuli! o cara Mundi progenies, ne cornua sumite, oclis vestra felicitas quae breviter carere, quamque angustis cancellis clausa est! usque in tempus triumphabit; usque in tempus beata vestra durabunt somnia, post tempora non longa, jubebit vos Mors fortunae larvam ponere, & inter turbam stare coget, tantò tunc verè miserrimes, quantò antea brevi figmento beatores. Ergo usque in tempus omnia. Sola nullas temporis leges admittit Aeternitas. Sive ergo corpus meum patiatut sive animus; bona seu honores adimantur; dolores an tristitia, cura vel alia me quæpiam afflictio interior vel exterior exercent, picta sunt haec omnia, & momentanea ad aeternas poenas. Nam ubi post extremum judicii diem quinquages milleni anni transierint, supererunt adhuc quinquages milleni milliones aeternorum transi- tui: iis etiam, ad nostram numerandi rationem, transactis, alii atque alii, & denuo alii annorum milliones transi- gendi

Eccl. 1.

Mundi felicitas angustis cancellis clausa.

Aeternitas nullas admittit leges temporis.

Nil eternis paucis comparandum.

Temeritatem & periculosum vitam in vitiis traducere.

Matt. 5.

Matt. 10.

Matt. 20.

Matt. 18.

Luc. 13.

Ad Galat. 5.

Temeritas mera est sibi occentare illud vanissimum spero, spero.

Omnium malorum supremum quod.

Aug. lib. 11. Conf. c. 11. gendi restabunt, & hoc sine fine. Et quis hæc cogitat? quis perpendit ista? Conamur quidem aliquando æterna sapere, sed adhuc in præteritis & futuris rerum moribus cor nostrum volitat plenum vanitate. Quis tenebit illud & affiget, ut paululum stet, & paululum ad se rapiat splendorem semper stantis Aeternitatis?

Mirogenis supplicatio. Optime fecit Myrogenes, cum Eustachius Hierosolymorum Archiepiscopus ad eum munera militaret, modestè reculans: Hoc, ait, unum pro me ora, ut liberer. Cie. 3. Tusc. ab æterno cruciati. Nec Tullius à vero aberrans: Sapienti, inquit, nihil potest videri magnum in rebus humanis, cui æternitas omnis totiusque mundi nota sit magnitudo. Sed Tullio longè melius Franciscus, paupertatis sincerus amator, & verus Aeternitatis contemplator. Modica, inquit, hic voluptas, sed pena post immensa: modicus hic labor, sed gloria post æterna: Elige, multorum vocatio paucorum electio, omnium retributio.

Serm. 4. de Purific. Iob. c. 6. Quisquis igitur peccato letali obstrictus est vel unico, maturet penitentiam: Satius est & suavius, ait Guericus, fonte purgari quàm igne. Penitentia tempus nunc est, præoccupet penitentia penam. Qui times primam, irruet super eum nix. Qui misera detrimenta metuit, ad maxima deveniet: qui levem penitentia laborem fugit, gravissimas tartari penas incurret. Ita D. Gregorius: Nonnulli, ait, dum temporalia adversa peremunt, distinctione se æternæ animadversionis obijciunt. Huic D. Paucianus accedens: Memento, ait, quia apud inferos exomologes non est, nec penitentia tunc tribui poterit, consumpto tempore penitendi. Festinate dum in via estis: secularis ecce ignis timemus & carnicum ungulas expavescimus. Comparete cum his æternas torquentium manus, apicisque flammarum nullâ etate morientium. Quæ pulchre

Ambros. c. 8. ad virg. lausam. Penitentia non verbis agenda est, sed actu; hæc autem sic agitur. Sic tibi ante oculos ponas de quantâ gloriâ rueris, & de quo libro vita nomen tuum deletum sit; & si te jam credas prope ipsas positum tenebras exteriores, ubi erit stertus oculorum, & stridor dentium sine fine. Cum hæc certâ fide, sicut est, animo conceperis, quia nescisse est prevaricatricem animam tartareis penis & gehennæ ignibus tradi; nec aliud remedium constitutum est post baptismum, quàm penitentia solatium; quantumvis laborem, quantumvis afflictionem subire esto contenta, dummodo æternis penis libereris. Urgeat egrum morbi corporis ad corporis purgationem; urgeant etiam nos morbi ad animi purgationem, urgeat salutis aviditas, urgeat æternæ mortis, æternæ cruciatus horror, urgeat æterna vita æternæque gloria consequenda spes. Quidquid animum purgat id amplectamur, quidquid inquinat subigamus: inquinat autem propriis luteum corpus. Fidelissima prorsus hæc D. Ambrosii admonitio est.

Christe lesu, da, ut omnia vana hæc & fluxa sic possideamus, ne perdamus æterna: sed viam teneamus illorum, de quibus eximè Augustinus: Multi, ait, desiderio salutis, sub jugum liberi veniunt, & paulo ante sublimes ac elati, humilia afficiuntur, cupiunt esse quod ante despexerant, & odisse incipiunt quod fuerant: præsertim boni spiritus, futurorum apparitores, AETERNAM illam patriam suspirant: abstinentiam deliciis, somno vigiliis, paupertatem divitiis anteponunt; arduum contra vitia laborem, voluptatem computant: inimicos diligunt, nullis iniuriis franguntur, propter AETERNAM retributionem. Ecquis non extremè laborer tui amore, ô AETERNÆ RETRIBUTIO!

CONSIDERATIO IV.

Quomodo S. David Aeternitatem sit meditatus, & que illius in hoc imitandis ratio?

Qvod Deus apostatas angelos, & homines in extremo judicio damnatos æternum sit puniturus, tam durum aliquibus & incredibile visum est, ut etiam

Origines tanti ingenii, tam præcellentis doctrinæ, tam peritus scripturarum, adus sit in libris Periarcho de damnis & demonibus gratia restituendos, postquam in ignibus contractam culpam satis cluissent. Hunc præter ceteros D. Augustinus erroris damnat & conficit. Reperit hic error non paucos qui assentirentur. Per Hispaniam Aniti heretici eum disseminarunt, diversis interpretationibus. Alii damnatos omnes, solos alii Christianos, isti Catholicos tantum, illi solos eos qui largiores fuissent in dandis elemosinis, ex Orco liberandos putabant, quos tamen Augustinus erroris non argueret, nimis tamen aperte divina pagina refutaret. Dycedite à me maledicti in ignem æternum. Et: ibunt hi in Matt. c. 25. supplicium æternum. Et: Iusti autem in vitam æternam. Nulla hic glossemata; nullæ opponi possunt explicationes. Unde Palses divinus, rex David, duo maxime temporis cordi habuit, nec tam præteritum quàm futurum buit cordi obervans: Antiquaverunt, ait, vigiliis oculi mei; turbatus sum & non sum locusus. Quid tibi somnum abruptit, beatissime Propheta? Quæ hæc antelucana negotia, unde hoc silentium & animi perturbatio: causam audite: Cogitavi dies antiquos, annos æternos in mente habui. En, hoc est quod illi somnum rupit, præteritos cum futuris æternisque annis consulit, neque hoc solum fecit interdiu: Et meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar, & scopebam spiritum meum. Et quod hujus nocturni exercitii est incitamentum? Numquid in æternum projiciet Deus, aut non apponet ut complacitor sit adhuc? En, ut formidet & horreat æternitatem, ut divina judicia pertimescat, ne perpetuis in se penis Deus animadvertat. Et quis meditationis istius est finis, aut effectus? Et dixi, nunc coepi. Ita momento penè, seipso factus est melior, non distulit, non procrastinavit, non in deterioribus annos emendationem concepit. Nunc coepi, nunc sanctius vivam, non post horam primum, aut diem. Si ita possem, dicar quis, meditari æternitatem, ut meditatæ sit beatus David, forsitan etiam illud, NUNC COEPI, promptus & hilis pronuntiarem. At ego curis quotidianis involutus, laboribus impeditus, officiis distractus in mille partes, inter homines ago, multum mali video audioque, ita vix locus est apud me tam salubri de æternitate cogitationi; in circulis, in conventibus, in symposiis, ejus generis colloquia nostra non sunt, ut vagabundam per multa mentem ad æternitatis considerationem affigamus. In conviviis quidem, nugis & cyathis res agitur; seria jam pridem hinc exulant: conventus & circuli tam teretica vix admittunt. Nova ex Italiâ, Galliis, Hispaniâ pœtuntur: nimis vetera sunt & sæpius decantata quæ de celo, ex inferis feruntur nova, hæc jam scimus. Quid opus talia ad fastidium toties repetere? sic æternitati cogitanda vix aptus uspiam locus, vix commodum unquam tempus reperitur. Veritas te amet, mi Christiane, quàm hæc verè dixisti!

In mundo utinam culpam, quam agnoscis, etiam emendes. Nihil est, mis hoc clarum est, & oculis creditur, nullam penè in mundo æternitatis curam esse, cum tamen non desint, quæ partim illius nos sæpius, partim quotidie moneant.

Romanæ Ecclesiæ ritualis liber in Episcoporum inauguratione, hæc illis verba recitanda esse monet: Annos æternos in mente habe. Cum summus Pontifex recens electus solenni ritu ad facellum deducitur, est qui præeat, & ardentem stuppam concutens, ter hæc ingeminet: Pater sancte, sic transe gloria mundi. Quàm salubri pioque instituto quotidie ad omnium actionum initium & finem nobis ipsi nobis repeteremus: Annos æternos in mente habe; præsertim cum est peccandi occasio, cum demonis suggestiones urgent, cum lædendæ conscientie instat periculum, ô tunc ANNOS AETERNOS in mente habe.

I. Diver-